

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Literaturas Románicas		Código	613G02049
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Vallin Blanco, Gema	Correo electrónico	g.vallin@udc.es	
Profesorado	Vallin Blanco, Gema	Correo electrónico	g.vallin@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo dos xéneros e dos autores máis importantes e influentes do periodo clásico da literatura medieval románica (XII-XIII).			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A17	Ter un coñecemento avanzado da literatura galega.
A18	Ter un coñecemento avanzado da literatura portuguesa.
A23	Coñecer a situación sociolingüística da lingua galega.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Saber distinguir as características estilísticas e retóricas dos diferentes xéneros da literatura medieval románica.	A1 A2 A9 A11 A14 A15 A17 A18 A23	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9	C2
Saber facer comentarios literarios de textos medievais a partir dos coñecementos adquiridos nas clases teóricas e prácticas.	A1 A2 A9 A11 A14 A15 A17 A18 A23	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9	C1 C2 C3 C4 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A poesía épica na Europa medieval.	1.1. As orixes da épica e das "chansons de geste", francesas. 1.2. A épica en Provenza. 1.3. A épica na Península Ibérica.
2. A lírica.	2.1. Os trobadores. 2.2. A canción de muller e o problema das orixenes da lírica. 2.3. Da cansó ao gran canto cortés: os troveros. 2.4. A lírica gallego-portuguesa. 2.5. A tradición castelana.
3. A novela: o "roman" na Idade Media: os primeiros textos.	3.1. Descrición tipolóxica. 3.2. Os albores do xénero: o "Alexandre", o "Apollonius de Tyr", o "Roman de Brut". 3.3. A tríada clásica: "Thèbes", "Eneas", "Troie". 3.4. "Floire et Blancheflor" e o nacemento do "roman" idílico.
4. Os anos dourados do "roman".	4.1. A lenda de Tristán: Thomas e Béroul. 4.2. Chrétien de Troyes e a novela artúrica.
5. O conto medieval.	5.1. A "narratio brevis" na Idade Media. 5.2. O conto haxiográfico. 5.3. A narrativa breve en Provenza. 5.4. O "lai" e o "fabliau". 5.5. O conto na Península Ibérica.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais

Obradoiro	A1 A2 A9 A11 A14 A15 A17 A18 A23 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C3 C4 C7 C8	2	8	10
Traballos tutelados	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	8	8	16
Proba mixta	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	2	45	47
Sesión maxistral	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	16	0	16
Análise de fontes documentais	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	3.5	14	17.5
Lecturas	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	0	4	4
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Sesión práctica entre os alumnos/as e a profesora dedicada ao aprendizaxe interactivo de algúns aspectos de determinados temas da asignatura.
Traballos tutelados	Realización de un traballo guiado pola profesora sobre unha das seccións do programa da materia.
Proba mixta	Proba de carácter teórico-práctico que evaluará os coñecimentos e destrexas adquiridos e que terá lugar ao final do curso.
Sesión maxistral	Explicación por parte da profesora dos contidos do programa, que inclúe a formulación de preguntas por parte do alumnado.
Análise de fontes documentais	Estudo de textos literarios para o mellor coñecimento e dominio da materia do programa e para adquirir de forma máis eficaz as destrexas asociadas ao mesmo.
Lecturas	Lectura dos textos literarios fundamentais e de estudos relacionados con eles para adquirir os coñecimentos necesarios para o estudo da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Traballos tutelados Análise de fontes documentais	Todas as metodoloxías descritas terán un seguimento da profesora, dentro e fora da aula, según un calendario que será indicado no comezo do curso.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	Valorarase a asistencia ás titorías correspondentes, a corrección no contido e na expresión, de modo que se deducirá puntuación por faltas de ortografía e, en xeral, por unha expresión deficiente. Os alumnos/as Erasmus serán obxecto dunha consideración diferenciada en canto ás faltas de expresión, aínda que é esixible un mínimo de corrección lingüística.	50

Proba mixta	A1 A2 A11 A14 A17 A18 A23 B1 B7 B8 B9 C2	Realización de unha proba escrita sobre o contido da materia.	50
-------------	--	---	----

Observacións avaliación

É necesario o requisito de obter unha cualificación mínima de 4 no examen o proba final para aprobar a materia (tanto na primeira oportunidade como na segunda). Si o alumno/a realiza o 50% das actividades propostas, aínda que non se presente ao exame, será evaluado/a (a súa cualificación non será NP). Na segunda oportunidade, o alumnado terá que completar as actividades que se solicitan. De non ser posible facer algunha delas, se substituirá por outra en conformidade co profesor. En todas as oportunidades a entrega do traballo tutelado farase o día do exame oficial como data tope, sempre con copia en papel e outra -de ser o caso- por correo electrónico.

Evaluación da convocatoria adiantada de novembro/dembro:

O estudante que se presente a esta convocatoria fará a proba mixta máis o traballo tutelado para poder aprobar a materia.

Alumnos con dispensa académica:

O sistema de avaliación será obxecto de adaptación para os alumnos /as con dispensa académica. En virtude da diversidade de situacións posibles, no seu momento, de darse o caso, se indicará o sentido desta adaptación, de modo que aquelas sesións, probas, etc. nas que non podan participar sexan compensadas con outras.

Medidas de apoio á diversidade:

A materia podrá ser adaptada ao estudantado que precise a adopción de medidas de apoio á diversidade. De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis da UDC/no centro nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); o coa titora ADI da Fac. de Filoloxía (pat.filoloxia@udc.gal).

Terase en conta a mala expresión lingüística en todas as probas, que será obxecto de penalización.

Asimismo, calquera falta de horradez académica (plaxio, a dicir, utilización de textos ou ideas de outros autores sen indicar a procedencia, copiar traballos, copiar en exames, ou outras formas) penalizarase de acordo co establecido na normativa académica. Para detectar posible plaxio aplicarase o Turnitin.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Bertolucci, V., Alvar, C., Asperti, S. (1999). L'area iberica. Storia delle letterature medievali romanze. Roma: Laterza - Formisano, L. (1990). La lirica. Boloña: Il Mulino - Girolamo, Costanzo di (1994). La letteratura romanza medievale. Boloña: Il Mulino - Limentani, A., Infurna, M. (1986). L'epica. Boloña: Il Mulino - Meneghetti, M. L. (1997). Le origini. Storia delle letterature medievali romanze. Roma: Laterza - Meneghetti, M. L. (1988). Il romanzo. Boloña: Il Mulino - Riquer, M. de (1975). Los trovadores. Historia literaria y textos. Barcelona: Planeta - Carmona, F. (1988). El román lírico medieval. Barcelona: PPU - Frenck, M. (1986). Lirica española de tipo popular. Madrid: Cátedra - Dronke, P. (1978). La lirica en la Edad Media. Barcelona: Seix-Barral Tamén se entregará ao alumno unha bibliografía específica para cada un dos temas do programa e outra para a realización do traballo que ten que presentar para ser avaliado.
Bibliografía complementaria	- Baumgartner, E. (1994). Le récit médiéval. XII-XIII siècles. Orleans: Paradigme - Bec, O. (1978). La lyrique française au Moyen Age. 2 vols.. Paris: Picard - Bloch, M. (1939). La société féodale. Paris: Albin Michel - Canettieri, P. (1993). Il gioco delle forme nella lirica dei trovatori. Roma: Bagatto - Jackson, Guida M. (1994). Traditional Epics. A literary companion. Oxford: Oxford University Press - Limentani, A. (1977). L'eccezione narrativa. La Provenza e l'arte del racconto. Torino: Einaudi - Meyer, P. (1867). Recherches sur l'Epopée française. Paris: CFMA

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

As Linguas Románicas/613G02034

Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Idioma Moderno: Italiano/613G02050
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías